

22.11.2019

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN GELİŞMELER

ORTADOĞU-AFRİKA

İran Dışişleri'nden AB'nin gösterilerle ilgili açıklamasına tepki... İran Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Abbas Musevi, bakanlığın resmi internet sitesinde yer alan açıklamaoda, AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikaları Yüksek Temsilcisi Federica Mogherini'nin ofisinden yapılan çağrıyı eleştirerek, "AB, şer daklarına destek vermek ve iç işlerimize müdahale etmek yerine İran'a verdiği sözlerin hesabını vermelidir" ifadelerini kullandı.

İran Yönetimi İnternet Engelini Bazı Bölgelerde Kaldırdı... İran yönetimi, ülke genelinde günlerdir uyguladığı internet erişimi kısıtlamalarını kaldırmaya başladı. Kısıtlamalar, benzin fiyatlarında yapılan zamlara karşı halkın ayaklanmasının ardından uygulamaya koyulmuştu. İran Devrim Muhafızları yetkilileri Perşembe günü devlet televizyon kanalından yapılan açıklamada ülkede düzenin yeniden sağlandığını söyledi. Yarı resmi haber ajansı Fars'ın, kimlikleri açıklanmayan yetkili kaynaklara dayandığı habere göre, ülke genelinde internete erişim yavaş yavaş açılacak. Haberde, Ulusal Güvenlik Konseyi'nin internet erişiminin Hürmüzgan, Kermanşah, Arak, Meşhed, Kum, Tebriz, Hamedan ve Buşehr'de ve başkent Tahran'ın belli bölgelerinde yeniden açılmasını onayladığı aktarıldı.

İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu hakkında rüşvet ve yolsuzluk davası açılıyor... İsrail Başsavcısı, Başbakan Binyamin Netanyahu hakkında rüşvet, yolsuzluk ve görevi kötüye kullanma suçlamasıyla dava açılmasına karar verdi. Başsavcı Avichai Mandelbli'nin kararıyla birlikte hali hazırda iki yıldır sonuçsuz kalan seçimler nedeniyle siyasi istikrarsızlık yaşayan ülkede belirsizlik ortamı ve politik kaos arttı. Mandelbli'nin açtığı dava ülke tarihinde görevdeki bir başbakana yönelik olması nedeniyle de bir ilk olma özelliği taşıyor. Üç farklı yolsuzluk suçlamasını da reddeden Netanyahu yasal olarak dava açıldı diye istifa etmek zorunda değil. Netanyahu'nun karar ilişkin ilk açıklamasını akşam ilerleyen saatlerde yapması bekleniyor.

İsrail Başbakanı Netanyahu: Hakkımdaki iddianame bir darbe girişimidir... Rüşvet ve yolsuzluk yaptığı gerekçesiyle hakkında dava açılmasına karar verilen İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu, adına hazırlanan iddianamenin "bir darbe girişimi" olduğunu savundu. Netanyahu, karardan birkaç saat sonra yaptığı açıklamada İsrail Başsavcısı Avihay Mandelblit tarafından kendisine yöneltilen tüm suçlamaları reddederek, "asıl bu iddianameyi hazırlayan savcıların araştırılması gerektiğini" belirtti. Hakkındaki tüm suçlamaların siyasi amaçlı yapıldığını ve iddiaların tümünün uydurma olduğunu dile getiren Netanyahu, "Şu anda burada olanlar Başbakan'a yapılan bir darbe girişimidir. Bırakmaya hazır değilim. Görevime devam edeceğim." diye konuştu.

Lübnan'da üç eski bakan hakkında yolsuzluk suçlaması... Lübnan resmi ajansı NNA'da yer alan habere göre, Mali Suçlar Savcısı Ali İbrahim, eski Enformasyon Bakanları Nicolas Sahnavi, Butros Harb ve Cemal el-Cerrah hakkında iddianame hazırlayarak, üç ismi Başkanlar ve Bakanlar Yargılama Yüksek Kurulu'na sevk etti.

AVRUPA – AB

Fransa Meclisi'nde Türkiye tartışması: 'NATO kesinlikle hasta', 'Müttefikimiz Kürtleri bombalıyor'... Fransa Meclisi Genel Kurulu'nda Makedonya'nın NATO üyeliğiyle ilgili tartışma sırasında Türkiye, Suriye'nin kuzeyine yönelik operasyonu yüzünden sert eleştirilere hedef oldu. Sosyalist Parti milletvekili Alain David, "NATO kesinlikle hasta, özellikle Türkiye'nin Suriye'ye yönelik askeri operasyonunu ve taahhütlerini yerine getirmediğini gördükten sonra..." ifadesini kullandı. Fransızlar ve Demokratlar Birliği'nin (UDI) Meclis Grup Başkanı Jean-Christophe Lagarde ise "Türkiye uyduruk bir ateşkese rağmen müttefikimiz Kürtleri bombalıyor" dedi. Lagarde, NATO, bizim kendi müttefiklerimize yönelik kavganın aracı oldu" diye sözlerini tamamladı.

Yunan Göç Bakanı Komutsakos: Türkiye para istiyorsa şantaj ve tehdidi bırakmalı... Yunanistan Göç Bakanı Yorgos Komutsakos'tan "Türkiye Avrupa Birliği'nden daha fazla mali yardım istiyorsa şantaj yapmayı artık bırakmalı" açıklaması geldi. "Türkiye her 'kapıları açarız' dediğinde daha fazla göçmen kapıların açılmasını beklemek üzere kapıya doğru hareket ediyor" diyen Komutsakos, mayıs ayından bu yana Yunan sahillerine gelen kaçak göçmenlerde yüzde 240 oranında artış yaşandığını ifade etti.

6 milyar euroluk yardım paketinin ötesinde daha fazla destek olunması konusunu AB'nin olumlu şekilde değerlendirmesi gerektiğini düşünen Komutsakos şunları söyledi: "Evet daha fazla destek konusu gündeme alınmalı ancak Türkiye'nin mali desteği şantaj yoluyla istemesi bunun gerçekleşmesini sağlayacak olumlu politik atmosferi oluşturmuyor. Avrupa şantajlar ve tehditler altında hareket edemez. Avrupa Türklerin karşı karşıya kaldığı durumu anlamak zorunda olduğu gibi Ankara da Avrupa ile ilişki kurmanın yolunun bu olmadığını anlamalı."

Donald Tusk AHP Genel Başkanı seçildi... Hırvatistan'ın başkenti Zagreb'te gerçekleştirilen Avrupa Halk Partisi (AHP) genel kurulunda Avrupa Birliği (AB) Konseyi Başkanı Donald Tusk genel başkan seçildi. AB Konseyi Başkanlığı'nı 1 Aralık 2019'dan itibaren eski Belçika Başbakanı Charles Michel'e devretmeye hazırlanan Donald Tusk, oyların yüzde 93'ünü aldı. AB ülkelerinden 40 muhafazakar ve Hristiyan demokrat partinin oluşturduğu AHP genel kurulunda Donald Tusk tek genel başkan adayı olarak gösterildi.

Yunanistan'da refakatsiz çocuk sığınmacı sayısı 5 bine ulaştı... Yunan Sosyal Dayanışma Merkezi'ne göre, ülkede refakatsiz çocuk sayısı 4 bin 962'ye çıkarken, bu çocuklardan dörtte üçü uygun olmayan kamplarda kalıyor. Yunan basınında ise kamplardaki temel eksikliklerin yemek ve temiz suya erişim, devlet desteğinin yetersizliği ve çocukların durumuyla ilgili yasal düzenlemeler olarak sıralanırken, refakatsiz sığınmacı çocuklarla ilgili durumun giderek kötüleştiği kaydedildi. Sınır Tanımayan Doktorlar (MSF) bünyesinde gönüllü olarak çalışan doktor Apostolos Veizis, adalarda yaşanan durumu 'suç' olarak değerlendirdi.

AIHM'den Macaristan'a sığınmacı cezası... Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AIHM), Macaristan'ı, iltica başvurusunda bulunan 2 sığınmacıyı Sırbistan'a geri yolladığı için 28 bin euro tazminat ödemeye mahkum etti. Mahkeme, Macaristan'ın, iltica başvurusunda bulunan iki kişiyi Sırbistan'a geri yollamakla, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin işkence ve insanlık dışı davranışı yasaklayan hükmünü çiğnediğine hükmetti. Karara göre Macaristan, davacılar, 28 bin euro tazminat ödeyecek.

TÜRKİYE

Soylu: Azez'de yakalanan terörist, DEAŞ'ın 'baş bombacısı'... İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Türk güvenlik elemanlarının Azez'de yakaladığı IŞİD üyesinin örgütün 'baş bombacısı' 'Ebu Cihad El Din El Nasır Ubeyde' kod adlı Yusuf Huba olduğunu açıkladı. Soylu, çeşitli

ülkelerdeki 20 saldırının faili olarak aranan Huba'nın ayrıca DEAŞ'ın tüm dünyada canlı bomba ve bomba eğitiminden sorumlu elebaşı olduğunu söyledi.

Akar: S-400'e formül bulunacak... Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, TBMM'de milletvekillerinin, ABD ile oluşturulacak heyetin incelemesinden 'F-35'lerle S-400'lerin bir arada çalışamaz' sonucu çıkması halinde Türkiye'nin tercihinin ne olacağına ilişkin sorularına, "Diyelim ki çalışmadı, bunun bir formülünü bulacağız biz, var bizim kafamızda formüller var, 'S-400 şurada çalışacak, Patriot burada çalışacak.' filan gibi bir çözüm mutlaka bulunacak, bulunmaması mümkün değil, mümkün değil" yanıtını verdi.

'Barış Pınarı'yla ilgili kara propagandaya 46 gözaltı... Adana'da TSK'nın Suriye'de sürdürdüğü Barış Pınarı Harekatı sırasında, sosyal medyadan halkı kin ve nefrete sürükleyen paylaşımlar yaptıkları tespit edilen 46 şüpheli gözaltına alındı.

Komando birlikleri 12 kritik noktayı imha etti... Muş'ta, İl Jandarma Komutanlığı ekipleri tarafından Şenyayla bölgesine yönelik düzenlenen Kıran-5 Operasyonu'nda 12 sığınak ele geçirildi. İçerlerinde çok sayıda yaşam malzemesi ile ilaç ve tıbbi malzeme bulunan sığınaklar imha edildi.

RUSYA

'Trump yönetimi, Açık Semalar Anlaşması'nı ABD'nin çıkarlarına tehdit görüyor'... Başkan Donald Trump'ın yönetiminden üst düzey yetkililerin, NATO'ya üye ülkelerin temsilcilerine Açık Semalar Anlaşması'nın ABD'nin ulusal çıkarları için tehlike oluşturduğunu söylediği öğrenildi.

Lavrov: IŞİD ve El Nusra yenilgiye uğradı, sayılı günleri kaldı... Halifelik kurma amaçları açısından bakıldığında IŞİD ve El Nusra Cephesi'nin özellikle Suriye'de yenilgi aldığını belirten Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov'a göre iki örgütün de sayılı günleri kaldı. FSB, Ukrayna için casusluk yaptığından şüphelenilen bir Rus askeri gözaltına aldı

Rusya'nın Rostov bölgesindeki Aksay kentinde, Federal Güvenlik Servisi (FSB) tarafından vatana ihanet şüphesiyle bir asker gözaltına alındı... FSB'den yapılan açıklamaya göre, Aksay'da bir asker Ukrayna istihbaratına gizli bilgi verdiği şüphesiyle Rus bir askeri gözaltına aldı. Olası bir sızıntının Rusya'nın savunma kabiliyetine zarar verebileceği kaydedildi. Gözaltı özel bir evde gerçekleşti. FSB'nin yayınladığı videoda zanlının kelepçelendiği ve yerde yüzüstü olduğu görüldü.

Rusya Savunma Bakanlığı: Türkiye'yle dokuzuncu kara devriyesi başladı... Rusya ve Türkiye, 22 Ekim'de Soçi'de yapılan mutabakat uyarınca Suriye'nin kuzeyindeki güvenli bölgede dokuzuncu devriyeye başladı. Rusya Savunma Bakanlığı, Rus askeri polisi ve Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Kamışlı'nın kuzeybatısındaki sınır bölgesinde dokuzuncu kara devriyesine başladığını duyurdu.

Lavrov: Türkiye, Suriye'nin kuzeyindeki hareketin yeniden başlamayacağına dair güvence verdi... Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, Türkiye'nin Rusya'ya Suriye'nin kuzeyindeki harekate yeniden başlama niyetinde olmadığı konusunda güvence verdiğini söyledi. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun Rusya ve ABD'nin Kürt güçlerin çekilmesi için gereken her şeyi yapmadığı açıklamasını değerlendiren Lavrov şu ifadeleri kullandı: "Türk hükümet temsilcileri ile Rusya Büyükelçisi arasında temas kuruldu. Türk tarafı, Rusya'nın yaptığı iş hakkında Ankara'da hiç kimsenin şüphesi olmadığı ve mevkidaşım ve dostum Mevlüt Çavuşoğlu ile sayın (Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim) Kalın'ın Barış Pınarı Harekatı'nın yeniden başlayacağına dair bir şey söylemediği konusunda güvence verdi." Lavrov, Türk tarafının ortada bir yanlış anlama olduğunu belirttiğini vurguladı.

ABD- GÜNEY AMERİKA

'Trump yönetimi, Açık Semalar Anlaşması'nı ABD'nin çıkarlarına tehdit görüyor'... ABD'yi Açık Semalar Anlaşması'ndan çıkarmayı planlayan Başkan Donald Trump'ın çekilme niyetini içeren bir belgeyi imzaladığını duyurmuş olan medyaya bu konuyla ilgili yeni bir haber düştü. Defense News, ismi açıklanmayan kaynaklara dayanarak, Trump yönetiminin NATO müttefiklerine Açık Semalar Anlaşması'nın ABD'nin ulusal çıkarları için tehlike oluşturduğunu söylediğini aktardı.

Demokrat Senatör Menendez'in Ermeni tasarısına ikinci engel... ABD'li Demokrat Senatör Bob Menendez, 'Ermeni soykırımının resmen tanınmasını' öngören karar tasarısının Genel Kurul'da oylanmasını talep etti. Geçen hafta Cumhuriyetçi Senatör Lindsey Graham tarafından bloke edilen söz konusu tasarı, bu kez Georgia eyaleti Cumhuriyetçi Senatörü David Perdue tarafından engellendi. Perdue, söz konusu tasarının ele alınması için doğru zaman olmadığını söyledi.

ABD'nin Kore'den asker çekeceği iddiasına Pentagon'dan yalanlama... ABD ile Güney Kore arasında yarımada'daki Amerikan askerlerinin masraflarına ilişkin müzakereler devam ederken Güney Kore basını, anlaşma sağlanamadığı takdirde ABD'nin 4 bin askerden oluşan tugaylarından birini buradan çekmeyi planladığını iddia etti. Pentagon ise iddiayı jet hızı ile yalanladı.

ABD Kongresi'nden geçen 'Hong Kong' tasarısı Trump'ın masasında... Cumhuriyetçi Senatör Marco Rubio tarafından sunulan ve Kongre'nin her iki kanadından da geçen **'Hong Kong İnsan Hakları ve Demokrasi Yasası'** başlıklı tasarı, Cumhuriyetçi ve Demokrat Parti'den tam destek aldı. ABD basınında yer alan haberlerde, Başkan Trump tarafından büyük ihtimalle imzalanacak olan tasarı, Hong Kong'daki gösterilerde uygulanan şiddet ve insan hakları ihlallerinden sorumlu olan Çinli yetkililere yaptırım uygulanmasını öngörüyor.

'Türkiye S-400'lerden Kurtulması Gerektiğinin Farkında'... ABD Dışişleri Bakanlığı'ndan üst düzey bir yetkili "Türkiye çözüm için S-400'leri geri vermesi ya da bir şekilde bundan kurtulması gerektiğini biliyor" dedi. ABD'li yetkili yaptırımların hala olasılık dahilinde olduğu mesajı verdi.

'Komplo Teorilerine Prim Vermeyin'... Başkan Donald Trump hakkındaki azil soruşturması kapsamında bu kez ABD'nin Ukrayna Büyükelçiliği'nde görevli David Holmes ve Trump'ın eski Rusya danışmanı Fiona Hill ifade verdi. Hill, bazı Cumhuriyetçiler'in Ukrayna'yla ilgili savunduğu komplo teorisini hedef aldı, "Bunlara prim vermeyin" dedi.

Kolombiya genel grev nedeniyle sınırlarını geçici olarak kapattı... Kolombiya Göç İdaresinden yapılan yazılı açıklamaya göre, genel grev nedeniyle kara sınırları ve limanlardaki gümrük kapıları, tedbiren 2 günlüğüne kapatılacak. Açıklamada, "22 Kasım'a kadar ülkenin kara ve deniz sınırları geçişe kapatılacak" ifadesi yer aldı. Yetkililer, bugünden geçerli olmak üzere ülkeye sınırı olan Ekvador, Peru, Brezilya ve Venezüella dahil tüm deniz, nehir ve kara sınır geçişlerinin kapatılacağını söyledi.

Kolombiya'da genel grevin ardından protestolar başladı... Dünyayı sarsan protesto dalgasının son durağı Kolombiya oldu. Sağcı Devlet Başkanı Ivan Duque'ye karşı başlatılan genel grevin ardından on binlerce kişi sokakları doldurarak protesto gösterilerine başladı. Cali Belediye Başkanı Maurice Armitge, yaklaşık 20 bin kişinin katıldığı Cali'de yerel saat ile 19.00 ile 06.00 saatlerinde sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini açıkladı. Cali'deki gösterilerde

yerel basına yansıyan görüntülerde bazı marketlerin yağmalandığı ortaya çıktı. Olaylarda 7 polisin yaralandığı belirtildi.

Bolivya'da cenazeleriyle yürümek isteyen darbe karşıtlarına polis müdahalesi... Bolivya'da güvenlik güçlerinin önceki gün düzenlediği operasyonda hayatını kaybeden sivillerin cenazelerinin de taşındığı adalet yürüyüşü polis müdahalesi ile dağıtıldı.

ASYA-PASİFİK

Sri Lanka Cumhurbaşkanı, kardeşini geçici başbakan olarak atadı... Sri Lanka Cumhurbaşkanı Gotabaya Rajapaksa, 15 üyeli geçici hükümetine başbakan olarak kardeşi ve eski Cumhurbaşkanı Mahinda Rajapaksa'yı atadı. Cumhurbaşkanı Gotabaya Rajapaksa, anayasanın izin verdiği en kısa sürede genel seçime gideceğini bildirdi. Meclisin normal dönemi ağustosta sona eriyor ancak Sri Lanka anayasası cumhurbaşkanının mart ayında parlamentoyu feshederek seçim düzenlemesine olanak veriyor.

DOĞU AKDENİZ-KIBRIS

'Kuzey Kıbrıs ve Kırım ekonomi alanında önemli işbirlikleri yapabilir'... Dünya Ticaret Örgütü Türkiye Daimi Temsilciliği'nde uzun süre ticaret müşaviri, başmüşavir ve müzakereci olarak görev yapan ticaret uzmanı Şahin Yaman, Kuzey Kıbrıs'ın, Rusya Federasyonu'na bağlı Kırım Cumhuriyeti ile ekonomi alanında önemli işbirlikleri yapabileceğine işaret etti. 'Değişen Dünya Düzeni: Doğu Akdeniz'de Mavi Savaşlar Uluslararası Konferansı' için bulunduğu Girne'de Sputnik'e değerlendirmelerde bulunan Yaman "KKTC olarak Kırım'ı tanımamız gerektiğine inanıyorum. Böyle bir adım atarsak, Kırım Cumhuriyeti de burada ticaret müşavirliği açar. Böyle bir ticaret müşavirliğinin açılmasını çok önemli. Bu elbette Batı'dan büyük tepki alacak bir hamle olur. Ancak Batı'nın bize iyi davranmadığı ortada" dedi.

Yaman "Aynı şekilde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti de Kırım'da ofis açmalı. Biliyorsunuz, KKTC'nin Cenevre'de ofisi var, Almanya, İtalya ve Pakistan'da ofisi var. Bu ofisler Türk pasaportuyla açılmış ofisler. Ama bence KKTC pasaportuyla ofis açılması ve Rusya'nın bu ofisleri fiili olarak tanımalı. Doğrudan bir tanıma olmasa bile, bu açılması olası ticaret müşavirliklerinin tanınması önemli bir gelişme" ifadelerini kullandı.

Kuzey Kıbrıs ve Kırım'ın pek çok alanda birbirlerinin tecrübelerinden yararlanabileceğine işaret eden Yaman "KKTC, otelcilik deneyimini, Rusya'nın sıcak bölgesi olan Kırım'a aktarabilir. Onlar ise, eğitim teknolojisindeki tecrübelerini Kuzey Kıbrıs'a... Kırım üniversitesiyle işbirliği yapılarak burada büyük bir teknopark açılabilir. Bir başka işbirliği alanı da tarım olabilir. Rusya, bu bölgeden kendi ülkesinde yetiştiremediği ejder meyvesi, papaya gibi tropik meyveleri temin edebilir. Alanlar çok çeşitli olabilir. Ancak bunun için çeşitli alanlardaki yatırımcıları bir araya getirmek gerekir" dedi.

Türkiye ve Rusya'nın Doğu Akdeniz'deki önemli rolünün altını çizen Yaman "Güney Kıbrıs giderek daha fazla ABD etkisi altına giriyor. Doğu Akdeniz kritik bir bölge ve bölge daha da kritik hale geliyor. Bu bölge sadece KKTC ve Türkiye için değil, Ruslar açısından da çok kritik bir bölge. Öte yandan Çin'in ekonomik büyüklüğünü düşünün. Çin'in Akdeniz'e çıkış noktasının güvenlik ve istikrarı da Türkiye ve Rusya'nın çabalarından geçiyor" diye ekledi.